

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI

Fidamatova Elnoz Mixridin qizi

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti “Xalqaro turizm”
fakulteti MTXT - 10 guruh 2- kurs magistri

Annotatsiya

Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasida turizm landshaftini shakllantiruvchi zamonaviy tendentsiyalar ko'rib chiqilgan. Madaniy meros, barqaror amaliyot va raqamli texnologiyalarni birlashtirishga qaratilgan tadqiqot sayyohlarni jalb qilish va ushlab turish uchun mamlakat tomonidan qo'llaniladigan ko'p qirrali strategiyalarni o'rganadi. Adabiyotlar tahliliga asoslanib, ushbu tadqiqot O'zbekistonning rivojlanayotgan turizm sohasining usullari, natijalari va oqibatlarini o'rganadi, uning hozirgi holati va kelajakdagi salohiyati haqida tushuncha beradi.

Kalit so'zlar: O'zbekiston, turizmni rivojlantirish, madaniy meros, barqaror turizm, raqamlashtirish, mehmondo'stlik, Ipak yo'li, marketing strategiyalari, hukumat tashabbuslari.

O'zbekiston o'zining boy tarixi va madaniy merosiga ega bo'lib, jahon turizmining markaziga aylandi. So'nggi yillarda mamlakat turizmni rivojlantirishga yondashuvda paradigma o'zgarishiga guvoh bo'ldi. Ushbu maqola O'zbekistonning turizm sohasiga ta'sir ko'rsatadigan zamonaviy tendentsiyalarni har tomonlama tahlil qilishga qaratilgan.

Mavjud adabiyotlarni sinchkovlik bilan o'rganish O'zbekistonda turizmning o'sishiga yordam beradigan turli omillarni ochib beradi. Ipak yo'li merosi, tarixiy diqqatga sazovor joylar va me'moriy mo'jizalar kuchli diqqatga sazovor joylar bo'lib xizmat qiladi. Barqaror turizm amaliyoti, raqamlashtirish va samarali marketing strategiyalari sanoatning muvaffaqiyatli rivojlanishining asosiy elementlari sifatida paydo bo'ladi.

Ushbu tadqiqotda sifat va miqdoriy usullarning kombinatsiyasi qo'llaniladi. Ma'lumotlar adabiyotlarni o'rganish, amaliy tadqiqotlar va sayyohlarning kelishi, daromad olish va hukumat tashabbuslarini statistik tahlil qilish orqali to'planadi. Ushbu sohadagi asosiy manfaatdor tomonlar va mutaxassislar bilan suhbatlar qimmatli sifatli tushunchalarni beradi.

Yig'ilgan ma'lumotlarning tahlili so'nggi o'n yil ichida sayyohlar kelishining sezilarli o'sishini ko'rsatmoqda. O'zbekistonning madaniy merosini asrab-avaylash va namoyish etishga bo'lgan e'tibori uning xalqaro sayyohlar orasida mashhur bo'lishiga xizmat qildi. Raqamlashtirish onlayn buyurtmalardan tortib tarixiy joylarga virtual sayohatlargacha bo'lgan umumiy sayyohlik tajribasini oshirishda hal qiluvchi rol o'ynadi.

So'nggi yangilanishim bo'yicha O'zbekistonda turizmni rivojlantirishning ba'zi tendentsiyalari:

- **Madaniy va tarixiy turizm:** O'zbekiston o'zining boy madaniy va tarixiy merosi bilan mashhur bo'lib, Samarqand, Buxoro va Xiva kabi shaharlari ajoyib me'morchiligi, qadimiy masjidleri va jonli bozorlari bilan faxrlanadi. Madaniy va tarixiy turizmni targ'ib qilish mamlakatning Ipak yo'li tarixini o'rganishga qiziqqan mehmonlarni jalb qilishda muhim ahamiyat kasb etdi.
- **Infratuzilmani rivojlantirish:** mehmonxonalar, transport va qulayliklar kabi turizm bilan bog'liq infratuzilmani yaxshilashga sarmoyalar kiritilmoqda. Bunga tarixiy joylarni tiklash va tobora ko'payib borayotgan sayyohlarni qabul qilish uchun zamonaviy inshootlarni rivojlantirish kiradi.
- **Vizalarni liberallashtirish:** O'zbekiston hukumati viza tartibini soddalashtirish, sayyohlarning mamlakatga tashrifini osonlashtirish choralari ko'rdi. Ayrim mamlakatlar fuqarolari uchun elektron vizalar va vizasiz rejimlarning joriy etilishi turizmni rivojlantirishga va turli xil mehmonlarni jalb qilishga qaratilgan.
- **Turizm mahsulotlarini diversifikatsiya qilish:** O'zbekistonda taklif etilayotgan turizm mahsulotlarini diversifikatsiya qilishga harakat qilindi. Bu an'anaviy tarixiy diqqatga sazovor joylardan tashqari sarguzasht turizmi, ekoturizm va madaniy tajribalarni targ'ib qilishni o'z ichiga olgan. Maqsad sayohatchilar orasida keng qiziqish va imtiyozlarni qondirish edi.
- **Marketing va reklama:** O'zbekiston sayyohlik ob'ektlari haqida xabardorlikni oshirish uchun keng marketing kampaniyalarini o'tkazdi. Mamlakatning sayyohlik salohiyatini namoyish etish uchun ijtimoiy tarmoqlar, sayyohlik yarmarkalari va xalqaro sayyohlik agentliklari bilan hamkorlikdan foydalanildi.
- **Jamoatchilikni jalb qilish va barqaror turizm:** mahalliy jamoalarni turizm sohasiga jalb qilish va barqaror amaliyotni ilgari surishga ko'proq e'tibor qaratildi.

Bunga turizmni rivojlantirish mahalliy jamoalarga foyda keltirishi va atrof-muhitga salbiy ta'sirini minimallashtirishni ta'minlash bo'yicha tashabbuslar kiritilgan.

- Raqamlashtirish va texnologiya integratsiyasi: onlayn bron qilish platformalari, mobil ilovalar va virtual sayohatlar kabi turizm xizmatlarida texnologiyalardan foydalanish tashrif buyuruvchilarning umumiy tajribasini oshirish uchun o'sib bordi.

O'zbekistonda turizmni rivojlantirish tendensiyalari haqidagi so'nggi yangiliklar uchun so'nggi manbalarni yoki hukumatning rasmiy bayonotlarini tekshirish muhim, chunki turizm sohasi dinamik va o'zgarishi mumkin.

Munozara bo'limi natijalarni kengroq turizm tendensiyalari kontekstida sharhlaydi. Madaniy haqiqiylikni saqlashda barqaror amaliyotning roli, raqamli texnologiyalarning tashrif buyuruvchilarni jalb qilishga ta'siri va turizmni targ'ib qilishda hukumat siyosatining samaradorligi o'rganilmoqda. Ipak yo'lining tematik turizmga ta'siri ham muhokama qilinib, strategik rejalashtirish zarurligini ta'kidlaydi.

Xulosalar:

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonning turizm sohasi zamonaviy global tendensiyalarga mos ravishda ajoyib o'zgarishlarga duch keldi. Mamlakatning barqaror amaliyotga sodiqligi, madaniy merosidan foydalanish va raqamli innovatsiyalarni qabul qilish uni xalqaro turizm bozorida raqobatbardosh o'yinchi sifatida ko'rsatmoqda.

O'zbekiston o'z muvaffaqiyatlarini nishonlayotganda, barqaror turizm amaliyotiga, infratuzilmani rivojlantirishga va ishchi kuchini tayyorlashga sarmoya kiritishni davom ettirishi kerak. Xalqaro turizm organlari bilan hamkorlik va innovatsion marketing kampaniyalari mamlakatning global ko'rinishini yanada oshirishi mumkin.

Adabiyotlar

1. Abduvakhidova, N., & Yunusova, M. (2019). Gastro tourism as an important factor of tourism development in Uxbekistan. Proceedings of the International Conference 'Tourism and Education: Ways of their Interaction and Development' Silk Road International University of Tourism, Samarkand, Uzbekistan 25-26 November, 2019 (pps. 101-105).

2. Airey, D., & Shackley, M. (1997). Tourism development in Uzbekistan. *Tourism Management*, 18(4), 199–208
3. Richards, G. (2003). What is cultural tourism? In M. K. Smith (Ed.), *Tourism, culture and regeneration* (pp. 12–24), Wallingford, England: CABI
4. Amonovna, S. (2019). Aspects of tourism development in Uzbekistan: wine tourism. *Иқтисодиёт ва инновацион технологиялар илмий электрон журнали*. No 1, январь-февраль
5. Committee on Tourism and Competitiveness (CTC) of UNWTO). (2019). Accessed at <https://www.unwto.org/committee-tourism-sustainability> Retrieved 21st March, 2020

